

NÆRHEDS- OG GRUNNOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

1. november 2010

Forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur for søfarts-sikkerhed - KOM(2010)611

Resumé

Forslaget har til formål at justere den juridiske ramme for det allerede eksisterende europæiske agentur for søfartssikkerhed (EMSA) samt dets rolle i forhold til Kommissionen, medlemsstaterne og andre parter. Hensigten er at effektivisere agenturets virke og udvide dets opgaveportefølje på udvalgte tekniske områder; heriblandt ulykkesopklaring, inspektioner, offshore, havmiljø samt skibsovervågnings- og informationssystemer.

Der vil ikke være behov for lovændringer som følge af forslaget.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 28. oktober 2010 fremlagt forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur for søfartssikkerhed.

Forslaget er fremsat i henhold til traktatens artikel 100, stk. 2. Forslaget kan vedtages med kvalificeret flertal jævnfør den almindelige lovgivningsprocedure i EF Traktatens artikel 251.

Kommissionen henviser i dens begrundelse for forslaget til de anbefalinger, der fremkom under den eksterne evaluering fra 2007, om implementeringen af forordningen for EMSA.

Endvidere henviser Kommissionen til den flerårige strategiplan for EMSA, som blev vedtaget af bestyrelsen i marts 2010. Strategiplanen skitserer 14 nye opgaveområder for agenturet, hvoraf flere kræver en ændring af forordningen.

Endelig fremhæver Kommissionen behovet for at ændre forordningen som følge af EMSA's rolle i forhold til gennemførelsen af den tredje søsikkerhedspakke.

Overordnet bibeholdes EMSA's formål i forslaget. Det vil sige, at agenturet fortsat skal yde teknisk bistand til Kommissionen og medlemsstater-

ne, overvåge medlemsstaternes gennemførelse af lovgivningen og vurdere effektiviteten heraf.

EMSA's udvidede opgaveportefølje

Forslaget medfører en udvidelse af EMSA's opgaver på fire hovedområder.

1. Tekniske ekspertiseopgaver

Forslaget vil udvide EMSA's opgaver, så agenturet kan stille eksperter til rådighed for medlemsstaterne ved ulykkesopklaring af større søulykker. Endvidere skal EMSA kunne analysere søulykkesrapporter med henblik på erfaringsopsamling.

Efter forslaget kan agenturet assistere Kommissionen ved inspektioner af klassifikationsselskaber¹ og anerkendte sikringsorganisationer². Her ud over kan agenturet assistere Kommissionen ved inspektioner af medlemsstaternes indsats med hensyn til sikring af skibe og havnefaciliteter. Agenturet vil kunne analysere inspektionsrapporterne for at drage horisontale konklusioner og skabe vidensdeling mellem medlemsstaterne.

Forslaget lægger op til, at agenturets indsatskapaciteter kan benyttes i tilfælde af forurening fra andet end skibe, nemlig offshore-efterforskning og produktion af olie og gas. Desuden kan EMSA ifølge forslaget bistå Kommissionen med en analyse af sikkerheden ved mobile offshore olie- og gasanlæg.

Forslaget vil styrke agenturets rolle i forhold til den maritime forskning på EU-plan. EMSA vil kunne analysere igangværende og afsluttede forskningsprojekter for at identificere mulig lovgivningsmæssig opfølgning samt nye potentielle forskningstemaer.

Forslaget indebærer en ophævelse af den nuværende afgrænsning om, at oprettelse af regionale centre skal relateres til overvågning af skibsfart. Dermed kan anden relevant teknisk rådgivning, såsom uddannelse og adgang til operative tjenester, muliggøres i regionale sammenhænge.

2. Operationelle systemer

I forslaget fremhæves EMSA's opgave med at varetage og udvikle skibs-overvågnings- og informationssystemer, som bidrager til etableringen af et maritimt overvågningsnetværk i EU. Endvidere lægger forslaget op til, at EMSA gennem dets aktiviteter kan bidrage til at styrke synergier på EU-plan i henseende til visse kystvagtoperationer.

3. Agenturets forhold til andre parter

¹ Private organisationer, der udfører inspektioner og syn af skibe på vegne af flagstaten.

² Private organisationer, der udfører sikringsrelateret vurderings-, kontrol-, godkendelses- eller certificeringsaktivitet på skibe på vegne af flagstaten.

Forslaget indebærer, at EMSA kan udvide det tekniske samarbejde med hensyn til gennemførelse af relevant EU-lovgivning til europæiske naboskabspartnere samt medlemsstater i Paris Memorandummet om havnestatskontrol³. Tillige kan EMSA gennem EU's civile beskyttelsesordning yde berørte stater støtte ved havforurening.

4. *Institutionelle og organisatoriske ændringer*

På det organisatoriske plan vil forslaget skabe fornyelse ved, at en uafhængig ekstern evaluering af EMSA samt en flerårig strategiplan skal udarbejdes og forelægges bestyrelsen. Ydermere kan direktøren - efter bestyrelsen er orienteret - forpligte agenturet i administrative aftaler, som ikke er internationale traktater. Dette omfatter eksempelvis aftaler med andre agenturer.

Efter forslaget er der behov for en afklaring af en potentiel interessekonflikt i, at EMSA's bestyrelsen, der blandt andet består af repræsentanter fra medlemslandene, træffer beslutninger om EMSA's inspektioner samtidig med, at medlemsstaterne er underlagt inspektioner udført af agenturet. Denne dobbeltrolle skal undgås ved, at beslutninger om agenturets arbejdsmetoder ved inspektioner ikke længere træffes i bestyrelsen, men flyttes til COSS, EU's søsikkerhedskomite, og afgøres ved rådgivningsprocedure.

2. **Europa-Parlamentets holdning**

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

3. **Nærhedsprincippet**

Som begrundelse for forslaget anfører Kommissionen, at den uafhængige, eksterne evaluering af EMSA har bekræftet behovet for, at medlemsstaterne og Kommissionen ved en EU-mellemkomst opretholder det krævede niveau for søfartssikkerhed, søfartssikring og beskyttelsen af havmiljøet i EU. Endvidere anføres, at agenturets aktiviteter har opnået anerkendelse.

Regeringen finder på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt, idet EMSA spiller en afgørende tværnational rolle for så vidt angår opretholdelsen af søfartssikkerhed, søfartssikring samt beskyttelse af havmiljøet. En rolle, som ikke kan erstattes af én enkelt medlemsstat eller en gruppe af medlemsstater.

4. **Gældende dansk ret**

Forordningen (EF) nr. 1406/2002 om oprettelse af et europæisk agentur for søfartssikkerhed har været gældende dansk ret siden den 25. august 2002.

5. **Høring**

³ Regional organisation for harmoniseret havnestatskontrol. Pt. 27 medlemmer; bl.a. Rusland, Canada og flere EU-lande.

Forslaget er sendt i høring i specialudvalget for skibsfartspolitiske spørgsmål. Fristen for høringssvar er den 8. november 2010.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Overordnet er regeringen positivt indstillet over for forslaget, som opdaterer og konsoliderer EMSA's rolle i forhold til søsikkerhed, søfartssikring og beskyttelse af havmiljøet i EU. I tidens løb har søulykker og den almindelige samfundsudvikling medført tiltagende regulering, hvilket har øget agenturets virke. Forslaget afspejler derfor i høj grad den nuværende arbejdssituation for EMSA.

For regeringen er det dog væsentligt, at forslaget kun omfatter tiltag, der har en reel merværdi, og som ikke kan løses bedre på nationalt eller internationalt niveau. Endvidere arbejder regeringen for at fremme løsninger, hvis merværdi står i rimeligt forhold til de økonomiske konsekvenser. Som det foreligger, indebærer forslaget en budgetforøgelse på 3.9 mio. euro over årene 2012-2015 herunder 12 nyoprettede stillinger.

Ved evalueringen af EMSA i 2007 pegede Danmark på flere forhold, som burde justeres. Flere af disse forslag er medtaget i forordningsforslaget. Således foreslås arbejdsfordelingen mellem Kommissionen, medlemsstaterne og EMSA vedrørende inspektioner effektiviseret, ligesom udarbejdelsen af en flerårig strategiplan gøres til et krav.

Regeringen ser positivt på forslaget for så vidt angår de operationelle systemer, der kan generere synergi og stordriftsfordele. Samtidig er det dog væsentligt, at varetagelse og eventuel videreudvikling af skibsovervågnings- og informationssystemer vurderes ud fra princippet om omkostningseffektivitet.

Med hensyn til offshoreanlæg finder regeringen det vigtigt med en præcisering af sondringen mellem faste og mobile offshoreanlæg, før der kan tages endelig stilling til forslaget. Regeringen ser dog grundlæggende positivt på en udvidelse af EMSA's indsatskapacitet til også at omfatte offshoreanlæg, da dette vil kunne udgøre et nyttigt supplement til medlemslandenes eget beredskab. Endvidere forholder regeringen sig i udgangspunktet positivt til, at EMSA i fremtiden vil kunne udarbejde generelle sikkerhedsanalyser vedrørende offshore-området, idet det dog må afklares nærmere, hvad sådanne sikkerhedsanalyser indebærer.

For så vidt angår henvisningen til kystvagtoperationer i forordningens præambel, bør det undersøges nærmere, hvad dette indebærer.

Med hensyn til overflytningen af beslutninger vedrørende agenturets inspektioner fra bestyrelsen til EU's søsikkerhedskomite (COSS) finder regeringen, at der er behov for en nærmere afklaring af problemstillingen,

inden en endelig holdning markeres.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til forordningen vil ikke kræve lovændring, da den vil være umiddelbart gældende i dansk ret.

Forslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at ville have samfundsøkonomiske konsekvenser for danske offentlige myndigheder, virksomheder eller borgere.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke at ville have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketinget Europaudvalg.